

НАБУТТЯ ПРАВА ВЛАСНОСТІ ЗА ДАВНІСТЮ ВОЛОДІННЯ ТА ЙОГО ВІДМІННІСТЬ ВІД НАБУТТЯ ВЛАСНОСТІ ВІД НЕПОВНОВАЖНОГО ВІДЧУЖУВАЧА

ACQUISITION OF OWNERSHIP RIGHTS BY PRESCRIPTION OF OWNERSHIP AND ITS DIFFERENCE FROM THE ACQUISITION OF PROPERTY FROM AN UNAUTHORIZED ALIENATOR

Гуйван П.Д.,
кандидат юридичних наук
професор Полтавського інституту бізнесу,
заслужений юрист України

У статті проведено дослідження сутності цивільно-правового інституту набувальної давності, визначено передумови та суспільну потребу у його юридичному запровадженні. Висловлено авторське бачення окремих чинників, що характеризують продуктивність набувального механізму. Зроблено порівняльний аналіз підстав і механізмів набуття права власності під час придбання майна від неповноважного продавця та внаслідок належного володіння чужим майном упродовж набувальної давності. Внесено пропозиції щодо наукової кваліфікації кожного із зазначених способів набуття права власності.

Ключові слова: набувальна давність, заволодіння чужим майном, неповноважний відчужувач.

В статье проведено исследование сущности гражданско-правового института приобретательной давности, определены предпосылки и общественная потребность в его юридическом введении. Высказано авторское видение отдельных факторов, характеризующих результативность приобретательного механизма. Сделан сравнительный анализ оснований и механизмов приобретения права собственности при приобретении имущества от неполномочного продавца и вследствие надлежащего владения чужим имуществом в течение приобретательной давности. Внесены предложения по научной квалификации каждого из указанных способов приобретения права собственности.

Ключевые слова: приобретательная давность, завладение чужим имуществом, неполномочный отчуждатель.

In the article the essence of the civil-law institute of acquisitive prescription is investigated, the prerequisites and the public need for its legal introduction are determined. The author's vision of certain factors characterizing the effectiveness of the acquisition mechanism is expressed. A comparative analysis of the grounds and mechanisms for acquiring the right of ownership for the acquisition of property from an unauthorized seller and due to the proper ownership of another's property during the acquisitive prescription. Proposals have been made for the scientific qualification of each of these ways of acquiring property rights.

Key words: acquisitive prescription, possession of another's property, unauthorized alienator.

Постановка проблеми. Суспільна значимість права, яке тривалий час не використовується з огляду на небажання чи неможливість реалізації вірителем своїх повноважень і, навпаки, досить довге користування боржником майном усупереч закону та чужому праву, здавна привертало увагу дослідників. Вони розуміли, що фактор часу не може не враховуватися під час побудови відповідного юридичного механізму. Тому правова надбудова мала якимось чином враховувати їхню присутність і намагатися зменшити наявний негативний ефект від такого безпідставного збагачення. Абсолютно очікуваною і практичною за таких обставин була легітимація фактичного володіння у якийсь спосіб. Це знайшло своє відтворення, зокрема, у главі 31 Цивільного кодексу України «Право володіння чужим майном». Утім, цілком логічним виявився за цих обставин і наступний крок – запровадження (а точніше – відтворення) цивільно-правового інституту набуття права власності на річ за давністю володіння нею.

Стан опрацювання. Питанням правового обґрунтування і напрацюванню критеріїв давнісного володіння чужим майном, яке згодом трансформується у право власності, присвятили свої

наукові праці М.А. Левитський, Г.Ф. Шершеневич, Д.І. Мейер, І.В. Аксюк, А.К. Бутовський, Д.В. Дождев, К.І. Скловський, Г.А. Гаджиєв, О.М. Латиєв, В.І. Щікало, В.П. Маковій та інші дослідники. Між тим, у цивілістичній літературі набувальна давність переважно оцінюється тільки як певний строк, сплив якого має правове значення [1, с. 289–290]. Із такою тезою категорично не можна погодитися. Закінчення певного строку, безумовно, є визначальним для набуття права власності, у цьому полягає цивільно-правова результативність його спливу. Проте початок і сам перебіг набувальної давності теж має неабияке значення для визначення обсягу матеріальних цивільних прав та обов'язків, правового становища їх носіїв [2, с. 93]. Український закон, хоча поки що невпевнено, але цілеспрямовано запроваджує механізм реалізації права володіння чужою річчю і права на захист від порушення такого володіння, зокрема і з боку власника. Саме в розумінні проміжку часу, що визначає тривалість відповідних суб'єктивних прав такого володільця як складової змісту певного повноваження, і проявляється друга властивість набувальної давності. Дослідження цього питання і становить мету статті.

Виклад основного матеріалу. Впродовж тривалого часу в нашій країні набувальна давність нормативно заперечувалась, оскільки таке отримання майна у власність не узгоджувалось з основними комуністичними принципами. Зокрема, вважалося, що цей механізм забезпечує суспільно небажане отримання нетрудового збагачення [3, с. 499; 4, с. 7]. Водночас численні та різноманітні спроби щодо запровадження замість нього конфіскаційних заходів виявилися неефективними. Після задавнення охоронної вимоги про витребування майна від нетитульного володільця воно де-факто залишалося в останнього, проте жодний акт чинного на той період законодавства не міг встановити хоч якусь підставу для такого утримання речі. Тому абсолютно неврегульованими були ситуації, коли власник після спливу позовної давності пред'являв несудову вимогу про витребування майна, або він чи третя особа відбирали його у володільця. Крім того, показово, що річ, яка перебувала у нетитульного набувача, вже не могла бути об'єктом цивільного обігу.

Сучасне українське цивільне законодавство пішло шляхом визнання права власності за незаконними володільцями після спливу певного строку, та при цьому його норми лише частково вирішили поставлене питання. Так, згідно з приписами ст. 344 ЦК України особи, які недобросовісно заволоділи річчю (тобто на момент набуття вони знали або мусили знати про те, що відчуjuвач не має права на річ), ніколи не набудуть права власності за давністю володіння. У деяких інших країнах було обрано більш радикальний підхід: право власності за давністю володіння чужою річчю виникає і у разі, коли річ набула недобросовісна особа. Але набувальний строк за таких обставин є набагато тривалишим (ст. 2262 ЦК Франції (Кодексу Наполеона)). Втім, наявний нині український правовий інструментарій усе ж дозволяє у подальшому повернути до майнового обігу навіть річ, набуту недобросовісно, наприклад шляхом наступного її отримання добросовісним суб'єктом.

Сучасне цивільне законодавство, яке регулює порядок набуття майна у власність за набувальною давністю, не містить обмежень стосовно об'єктного складу такого майна. Отже, коментований інститут стосується, здавалося б, будь-яких речей та будь-якої форми власності. Водночас очевидно, що вказане правило має виняток, який стосується тих видів майна, які не можуть перебувати у власності набувача або вилучені з цивільного обігу. Інакше кажучи, майно повинно бути обороноздатним [5, с. 12], не краденим. Не можуть вважатись об'єктами набуття власності за давністю новостворене чи перероблене майно, знахідка, скарб тощо, бо порядок та підстави отримання такого права на них визначені спеціальними статтями глави 24 ЦК України.

Дещо спірним є питання про можливість стати власником безхазяйного майна у разі тривалого його утримання. Російські дослідники, спираючись на редакцію ст. 234 ЦК РФ, вважають такий варіант цілком прийнятним [6, с. 195], оскільки відповідна норма

не дає абсолютно чітких критеріїв давнісного володіння, а судова практика припускає розширене його тлумачення. Інша ситуація в українському правовому полі. Наше законодавство допускає конкуренцію правових норм та викликає труднощі у визначенні, якій із них повинна бути надана перевага [7, с. 116]. З одного боку, у ч. 2 ст. 335 ЦК України вказується, що безхазяйні рухомі речі можуть набуватись у власність за набувальною давністю. З іншого – ч. ч. 1, з ст. 344 ЦК України дають вичерпний перелік суб'єктів (добросовісний набувач та особа, що утримує річ після спливу строку договору), які можуть набути таке право за давністю. Очевидно, що заволоділець безхазяйною річчю до них не належить. Ми, звісно, розуміємо невисоку актуальність коригування чинного законодавства у цій царині, оскільки правозастосовна практика майже не має клопоту з позовами про відіbrання безхазяйних рухомих речей. Але, сподіваємося, колись майновий оборот в Україні досягне такого рівня, що і це питання стане затребуваним. Тому доцільним було б усунути вказані нормативні неузгодженості.

Крім необхідних властивостей самого майна, що може набуватись у власність за давністю окупації, доктрина і законодавство напрацювали низку чинників, які мають юридичне значення для трансформації повноваження на давнісне володіння у право власності. В літературі висловлена думка, що задля отримання власності за цим механізмом має реалізуватися комплексний фактичний склад, до якого належать нетитульне, безперервне та відкрите володіння, добра совість набувача (*bona fides*), сплив встановленого законом набувального строку (закінчення права на давнісне володіння). Для нерухомих речей до цього складу ще слід додати два чинники: судове визнання права власності і державна реєстрація майна [5, с. 23–24]. Докладніше кожну з означених підстав нами було розглянуто в інших працях [8, с. 494–515].

Серед чинників, дотримання яких протягом перебігу давнісного строку призводить до трансформації права на володіння у право власності, слід зазначити ще деякі фактори, наявність яких є обов'язковою для початку набувальної давністі, але вони, як правило, не знаходять відображення у наукових дослідженнях. Першим із них є обов'язкова незаконність заволодіння. Інакше кажучи, особа, яка володіє майном на певному правовому титулі, ніколи не набуде його у власність. Отже, оскільки титульний володілець-невласник, як правило, отримує річ на підставі договору (зберігання, оренди, позички), він не може стати власником за давністю утримування речі. Втім, свого часу подібна теза була не безспорною. Зокрема, деякі дослідники вважали, що довічне володіння із спливом часу може перетворитись у право власності. Подібна позиція була спростована докладним аналізом сутності цих відносин, здійсненим ще дореволюційними цивілістами. Адже для набуття власності за давністю володіння останнє не повинне мати належної правової підстави. Якщо ж титул права визначений, воно спирається на юри-

дичне підґрунтя, то давності за володінням бути не може. Якщо є права для володіння, то не може бути мови про давність. Довічне володіння не може мати характеру власності (володіння майном як своїм, виключно для себе тощо), оскільки воно, навіть виходячи з його назви, закінчується зі смертю особи, тобто поняття про давність володіння поєднується з уявленням про його закінчення і перехід права до іншої особи [9, с. 15].

Інший цікавий приклад наводить у своїй праці К.І. Скловський. Він акцентує увагу на тих випадках, коли організація, що стала правонаступником державного підприємства в результаті приватизації, володіє далі певним об'єктом, що не був приватизованим (не включенім до статутного фонду під час приватизації). Спір, що може виникнути за таких обставин щодо належності цього майна, вченій пропонує вирішувати таким чином. Фактичний володілець не може набути права власності за давністю, бо свого часу отримав річ від держави в оперативне управління (господарське відання), яке і триває [10, с. 18–19]. Власник цього майна – держава є відомим, а такий титул, як право оперативного управління, дає законну підставу володіння, що, у свою чергу, виключає набуття за давністю. Якщо ж цей титул після приватизації відпадає (бо він не властивий приватним організаціям), то це все одно не покращує позицію володільця [10, с. 19]. Правова оцінка наведеної ситуації не є однозначною. Річ у тому, що російське та українське цивільні законодавства дещо відрізняються у питанні встановлення кола осіб, що можуть набути власність за давністю володіння. Зокрема, перелік таких суб'єктів за українським ЦК розширеній за рахунок тих осіб, що отримали майно на правовій підставі (за договором), але після відпадіння такої підстави не повернули його власникові. Отже, український закон є більш ліберальний до таких набувачів і за наявності інших обставин дозволяє їм із часом стати власником такого майна.

Право власності за набувальною давністю може виникнути лише у тому разі, коли власник позбавлений реального володіння майном. Коли ж останній час від часу отримує його у володіння та користування, то відсутні необхідні передумови для кваліфікації володіння набувача як давнісного. Тé же можна сказати і про набуття представниками прав на річ за давністю: їхні володіння не характеризується такою необхідною ознакою, як здійснення дії від власного імені. Представник володіє річчю від імені іншої особи, а тому не може бути суб'єктом давнісного її набуття [11, с. 177]. Проте це зовсім не означає, що у результаті володіння представника не може виникнути право власності для суб'єкта, якого він представляє. Для закріplення за давністю майна не важливо, хто здійснює володіння – сама особа чи її представник [12, с. 1].

У контексті завдань, поставлених автором під час написання цієї праці, важливим уявляється визначення співвідношення між двома, здавалося б, досить близькими за змістом матеріально-правовими механізмами набуття права власності: у разі

купівлі речі у неповноважного відчужувача (ст. 330 ЦК України) та за набувальною давністю (ст. 344 ЦК України). Попри певну зовнішню схожість, вони все ж є різними за сутністю. У літературі існує різна правова оцінка вказаних відмінностей. Низка досить авторитетних учених-цивлістів протиставляє правовий механізм отримання власності в результаті спливу строку давнісного володіння іншому способові набуття цього права – добросовісному придбанню речі від неповноважного традента. Зокрема, вони вказують, що добросовісний набувач за відмови власникові у віндикаційному домаганні здатен отримати право власності тільки за давністю володіння, іншого способу не передбачено чинним законодавством [13]. Інакше кажучи, добросовісна особа, що отримала захист від віндикації, продовжує володіти без титулу, незаконно яби стати власником – потребує набувальної давністі [14, с. 253; 15, с. 69–70]. Інші дослідники більш толерантно оцінюють правовий механізм набуття власності в момент добросовісного отримання речі від неповноважного продавця, але при цьому вони також залучають інститут давністі набувальної, надаючи їй нульової тривалості (моментальна набувальна давність) [16, с. 138].

Ми вважаємо такі підходи не зовсім виваженими. Можемо зробити обґрунтований висновок про різну юридичну сутність набуття права власності добросовісним набувачем від неповноважного відчужувача та в режимі набувальної давністі. Попри те, що досягається, принаймні зовнішньо, однаковий результат, мають місце відмінні правові і соціальні стрижні. Давність як основа подальшої власності реалізує мовчазне погодження попередньогоносія права на уступку іншій особі [17, с. 28], це відбувається за згоди власника або без такої, але його пасивність протягом встановленого законом періоду вільно чи невільно має юридичне значення. Водночас за наявності обставин, вказаних у ч. 1 ст. 388 ЦК України, можливість особи, що втратила річ, повернути її припиняється якраз не з огляду на тривале користування іншим суб'єктом, а саме у зв'язку з набуттям останнім права власності. І хай би як не тлумачили окремі дослідники цю ситуацію, застосування правила статті 330 ЦК України має бути однозначним: добросовісний набувач майна від неповноважного відчужувача стає його власником саме в момент передачі речі. *Bona fides* тут має вирішальне значення: сторона, уклавши договір з особою, котра має лише видимість правомочності, захищена не тому, що її передалося відповідне право, а всупереч цьому [18, с. 273].

Сенс і значення придбання права власності за давністю володіння полягає у тому, що власник втратив інтерес до права і не вимагає його здійснення [19, с. 125]. У випадку ж із добросовісним набуттям особа, що продовжує вважати себе власником, усіляко намагається повернути річ, але закон її такої можливості не надає. Отже, між двома вказаними явищами – набуттям власності за давністю володіння та добросовісним набуттям речі від неповноважного відчужувача – існує принципова різниця

[20, с. 325–326]. Слід визнати цілком правильним твердження В.А. Рахміловича: набувальна давність застосовується, зокрема, у тих випадках, коли річ могла бути витребувана у добросовісного набувача, коли ж майно не може бути витребуване – немає місця для набувальної давності [21, с. 127–128].

З урахуванням цього сфера застосування набувальної давності для добросовісних набувачів насправді значно звужується: за чинним українським законодавством такі суб'єкти стануть власниками утримуваного майна тільки за наявності складного фактичного складу: 1) річ отримана безоплатно або вона свого часу вибула від власника з дефектом волі останнього; 2) власник протягом позовної давності не витребував річ із добросовісного незаконного володіння. Отже, саме звуженням застосуванням давнішого набувного інституту до добросовісних набувачів певною мірою пояснюється розширення кола осіб, що можуть отримати власність за давністю володіння за рахунок суб'єктів, які не повернули майно після закінчення строку договору. Між іншим, на можливість набуття власності за давністю особами, що втратили законну підставу для володіння річчю (заставодержателя, зберігача тощо), вказував свого часу Г.Ф. Шершеневич [22, с. 188–189]. Однак правовий режим набуття власності останніми та добросовісними особами не є тотожним. Різниця не тільки у тривалості належного давнішого володіння нерухомим майном (для добросовісних набувачів цей період ста-

новить 10 років, тоді як для володільців, що продовжують утримувати чуже майно після спливу договору, – 15 років). Істотно відрізняється і порядок обчислення набувальної давності. У першому випадку вона починається від терміну заволодіння, а у другому – після закінчення позовної давності.

Висновки. Підсумовуючи, можемо зробити такі висновки. Безпірним є факт, що цивільне законодавство визнає існування безтитульного володіння [23, с. 483] і певним чином намагається забезпечити його захист. З огляду на це можемо вести мову про існування суб'єктивного матеріального права – права на незаконне володіння чужим майном. Розробники чинного Цивільного кодексу України намагались якимось чином встановити межі існування вказаного суб'єктивного матеріального права. Саме з цієї позиції слід розглядати положення кодексу про набувальну давність.

Добросовісний набувач стає або власником майна відразу після отримання речі (ст. 330 ЦК України), або давнісним володільцем (ч. 1 ст. 344 ЦК України). В останньому випадку він, хоча і не вправі заперечувати проти віндикації, за певних обставин (відмова у позові у зв'язку зі спливом позовної давності за вимогою про витребування речі, непред'явлення такого позову взагалі, встановлене законом належне володіння, закінчення строку дії права на таке володіння) може отримати право власності на чуже майно.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Цікало В.І. Поняття набувної давності / В.І. Цікало // Держава і право. Серія «Юридичні і політичні науки». – 2001. – Вип. 13. – С. 288–290.
2. Латыев А.Н. Правовое положение лица, владеющего имуществом в течение срока приобретательной давности / А.Н. Латыев // Российский юридический журнал. – 2001. – № 4. – С. 93–101.
3. Цапенко М. Про набувну давність у радянському праві / М. Цапенко // Червоне право. – 1929. – № 11. – С. 497–501.
4. Попов Б.В. Исковая давность. Текст и комментарий к ст.ст. 44–51 Гражданского кодекса РСФСР / Б.В. Попов. – М. : Право и жизнь, 1926. – 32 с.
5. Карлова Н.В. Приобретательная давность и правила ее применения / Н.В. Карлова, Л.Ю. Михеева. – М. : Палеотип, 2002. – 96 с.
6. Дождев Д.В. Основание защиты владения в римском праве / Д.В. Дождев. – М. : Изд-во ИГиП РАН, 1996. – 240 с.
7. Сєверова Є.С. Набувальна давність у цивільному праві України: питання застосування за матеріалами судової практики / Є.С. Сєверова // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2011. – Вип. 17. – С. 114–118.
8. Гуйван П.Д. Теоретичні питання строків у приватному праві : [монографія] / П.Д. Гуйван. – Харків, 2014. – 632 с.
9. Калачов Н.О давности по русскому гражданскому праву. По поводу сочинения г. Энгельмана: Die Verjährung nach russischem Privatrecht. Дограт, 1867 г. / Н.О. Калачов // Юридический вестник (изд. Московского юридического общества: 1867–1868). – М., 1867. – Кн. 1. – С. 11–18.
10. Скловский К. Приобретательная давность / К. Скловский // Российская юстиция. – 1993. – № 3. – С. 18–19.
11. Боровиковский А. Отчет судьи. Давность / А.Л. Боровиковский. – СПб., 1892. – Т. II. – 260 с.
12. Бутовский А.Н. Давность и юридические лица / А.Н. Бутовский // Вестник права и нотариата. – 1909. – № 2. – С. 1–2.
13. Авласевич А.И. Проблемы приобретения права собственности от неуправомоченного отчуждателя, владения и владельческой защиты / А.И. Авласевич [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ibil.ru/index.php?type=review&area=1&p=articles&id=708>.
14. Скловский К.И. Собственность в гражданском праве : [учеб.-практ. пособ.] / К.И. Скловский. – М. : Дело, 1999. – 512 с.
15. Аксюк И.В. Добросовестность приобретения как основание как основание возникновения права собственности на недвижимость / И.В. Аксюк // Журнал российского права. – 2007. – № 3. – С. 67–72.
16. Морандье Жулю де ла. Гражданское право Франции / Жулю де ла Морандье ; пер. с фр. Е.А. Флейшиц. – Т. 2. – М., 1960. – 728 с.
17. Попович П.В. Приобретательная давность по русскому и острозьскому гражданскому праву равно по проекту гражданского уложения / П.В. Попович. – Варшава : Тип. Варш. учб. округа, 1913. – 252 с.
18. Эннекерус Л. Курс германского гражданского права / Л. Эннекерус ; пер с нем. – Т. 1 / под ред. И.Б. Новицкого. – М., 1949. – 483 с.
19. Бубнов М.Ю. Приобретательная давность как основание приобретения права собственности : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.03 / М.Ю. Бубнов. – Рязань, 2003. – 174 с.
20. Цивільне право України / за ред. І.І. Борисової, І.В. Спасибо-Фатєєвої, В.Л. Яроцького. – Т. 1. – К. : Юрінком Інтер, 2004. – 480 с.

21. Рахмилович В.А. О праве собственности на вещь, отчужденную неуправомоченным лицом добросовестному приобретателю (к вопросу о приобретении права от неуправомоченного лица) / В.А. Рахмилович // Проблемы современного гражданского права. Сборник статей. – М. : Городец, 2000. – С. 126–144.
22. Шершеневич Г.Ф. Учебник русского гражданского права / Г.Ф. Шершеневич (по изданию 1907 г.) – М. : Фирма Спарк, 1995. – 499 с.
23. Цивільне право України. Загальна частина : [підруч.] / за ред. О.В. Дзери, Н.С. Кузнецової, Р.А. Майданіка. – 3-тє вид., переробл. і допов. – К. : Юрінком Інтер, 2010. – 976 с.

УДК 346.14

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПУБЛІЧНИХ ВІДНОСИН У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

STATE REGULATION OF PUBLIC RELATIONS IN THE FIELD OF INTELLECTUAL PROPERTY

Жерж Н.А.,
кандидат юридичних наук,
доцент кафедри кримінального права та кримінології,
заступник директора Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіiscalної служби України

Гелемей Н.О.,
здобувач вищої освіти першого бакалаврського рівня,
Навчально-наукового інституту права
Університету державної фіiscalної служби України

Стаття присвячена науково-теоретичному обґрунтуванню змісту механізмів державного управління у сфері захисту інтелектуальної власності в Україні, та на цій основі розроблено рекомендації щодо вдосконалення цих механізмів. Проаналізовано основні засади діяльності органів державної влади щодо охорони та захисту прав інтелектуальної власності. Визначено проблеми здійснення державного регулювання.

Ключові слова: механізми державного управління, публічність, інтелектуальна власність, захист інтелектуальної власності, захист прав, організаційна структура державного управління.

Статья посвящена научно-теоретическому обоснованию содержания механизмов государственного управления в сфере защиты интеллектуальной собственности в Украине, и на этой основе разработаны рекомендации по поводу совершенствования этих механизмов. Проанализированы основные принципы деятельности органов государственной власти по поводу охраны и защиты прав интеллектуальной собственности. Определены проблемы осуществления государственного регулирования.

Ключевые слова: механизмы государственного управления, публичность, интеллектуальная собственность, защита интеллектуальной собственности, защита прав, организационная структура государственного управления.

The article is devoted to the scientific and theoretical substantiation content governance mechanisms for the protection of intellectual property in Ukraine and on this basis the recommendations for improving these mechanisms. The basic principles of public authorities on the protection of intellectual property rights. The problems of implementing state regulation are identified.

Key words: mechanisms of public administration, publicity, intellectual property, protection of intellectual property rights protection, organizational structure of public administration.

Постановка проблеми. У зв'язку зі стрімким розвитком інновацій у сучасному суспільстві, питання, пов'язані із захистом прав автора, прав споживачів певних видів продукції права інтелектуальної власності, її безпечного та зручного використання набувають, як ніколи, актуального значення. Виникнення нових видів об'єктів інтелектуальної власності, неякісний захист прав автора, зловживання засобами захисту, проблеми цитування, підробок, присвоєння собі авторства та інші проблеми беззастережно підтверджують необхідність більш глибокого вивчення цього питання та пошуку шляхів подолання наявних проблем.

У розрізі державного регулювання та, зокрема, управлінського та правового забезпечення з цього

питання, постає проблема об'єктивності, обґрунтованості та своєчасності застосування тих чи інших методів у сфері відносин, що виникають під час реалізації права інтелектуальної власності.

Стан опрацювання. Деякі аспекти механізмів державного регулювання публічних відносин у сфері інтелектуальної власності у своїх наукових статтях висвітлюють В.О. Гусев, Є.А. Онисько, Ю.Л. Большицький, В.А. Довженко, А.М. Демків, О.П. Орлюк [7].

Так, В.О. Гусев дослідив концептуальні засади державного регулювання у сфері промислової власності в Україні, питання щодо державного регулювання комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності